

København 01-12-2014

Til Fødevarerminister Dan Jørgensen samt Udvalget for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri

COWI rapport er misvisende: Der er behov for en kystfiskercertificering

NaturErhvervstyrelsen har d. 18. november udgivet en rapport produceret af COWI, som konkluderer, at en mærkningsordning ikke vil forbedre økonomien effektivt hos kystfiskerne. De underskrivende organisationer forholder sig meget kritisk til rapportens konklusioner, og vil gerne opfordre Folketingets partier til at genoptage forhandlingerne om et mærke for naturskånsomt fanget fisk.

Konklusionerne i rapporten "Kvalificeret vurdering af mulighederne for at introducere et mærke for kystfiskerfanget fisk i Danmark" er misvisende, ensidigt belyst og behæftet med fejlkonklusioner. Samtidig mener vi, at det er betænkeligt at NaturErhvervstyrelsen først har offentliggjort rapporten efter vigtige politiske forhandlinger var overstået, hvilket er en måned efter den var færdiggjort. Det har betydet, at de kommentarer og kritikpunkter undertegnede organisationer har til rapportens konklusioner og opdrag ikke har været en del af den politiske proces og beslutninger.

Primære kritikpunkter:

1. Overordnet er selve præmissen forkert. Det har aldrig været en præmis at et mærke alene skulle kunne redde kystfiskeriet over en årrække på 10 år. Konklusionen "*et mærke vil ikke redde kystfiskeriets økonomi*" er milevidt væk fra de anbefalinger og forslag, der kom ud af arbejdsgruppe om kystfiskeri vedr. en mærkningsordning. Det er langt væk fra tankegangen om at certificere, hvilket også ses i historien bag Ø-mærket. Ø-mærket var ikke tænkt som en økonomisk håndsrækning til et trængt erhverv. Ø-mærket opstod efter politisk arbejde og den politiske vision om vigtigheden af en anden produktion end den fremherskende. Hvis man havde haft samme tilgang til Ø-mærket i midt-firserne som rapportens for et kystfiskermærke, ville dansk landbrug være uden et Ø-mærke i dag.
2. COWI har lavet deres beregning og deres antagelser ud fra hvor det naturskånsomme kystfiskeri er i dag og fremskriver en videre afvikling af kystfiskeriet. Det vil sige de har målt og vejet et evt. mærke for et skånsomt fiskeri på et naturskånsomt fiskeri i knæ – i stedet for at se mærket som et startskud til at vende udviklingen.

3. COWI har – efter aftale med NaturErhvervstyrelsen - udelukkende set på en mærkningsordning til anvendelse i detailhandelens ferske sortiment, hvilket gør analysen meget snæver i sin tilgang og ikke giver et retvisende billede af mulighederne for markedsføring og salg af fisk fanget skånsomt. COWI berører selv disse øvrige muligheder kort, idet det fremgår af rapporten, at det ikke er *”udelukket, at der findes andre kilder til omsætning. Specialbutikkerne – dvs. fiskehandlerne – udgør et oplagt segment, hvor betalingsvilligheden antageligvis vil være højere.”*
4. I rapporten er det kun to arter – rødspætte og torsk - der er i fokus. Andre arter som f. eks skrubbe og ising, som i dag er lavprismisk, der bliver discardet i stor stil grundet manglende marked, er ikke engang nævnt i materialet, selvom det kan få afgørende betydning for kystfiskeriet.
5. Kun fersk fisk er afdækket. Frost ville være et oplagt område også at have dækket, da det kan udgøre en vigtig oplagringsfunktion for kystfisk fra perioder med mange fisk, hvilket kan få en afgørende effekt på kystfiskernes vilkår for forretning.
6. Den workshop, som blev præsenteret dele af udkastet til rapporten, kom med forslag til mange andre aftagere, og der blev foreslået flere aftagere af fisk fanget naturskånsomt. Disse var kantiner, større restaurationskæder og fiskekasser, der sælges online. HORESTA var til stede på mødet og udtrykte stor interesse i at aftage fisk med et mærke for naturskånsomt fanget fisk. Danmarks fiskehandlere har i de forløbende år – under den forrige fiskerifond EFF - sendt mindst tre ansøgninger ind til styrelsen, med ide til at starte en mærkning af skånsomt fanget fisk (under navnet superfrisk). Ansøgningen har aldrig fået midler. Disse oplagte aftagere er ikke inddraget i rapportens konklusioner.
7. Mange af de interessenter, der ønsker et mærke for skånsomt fanget fisk, og som ville kunne aftage eller levere disse, blev ikke interviewet til rapporten og var kun i fåtal inviteret til workshoppen. En række kystfiskere der står bag anbefalingerne om et mærke for skånsomt fiskeri, samt Landsforeningen Levende Hav, der som de eneste faktisk har erfaringer med at etablere et sådant mærke i Danmark, var hverken interviewet eller inviteret til workshoppen. Til workshoppen var dog ikke mindre end fire fra Danmarks Fiskeriforening – der ikke bakker op om et mærke for naturskånsomt fanget fisk.

COWI vurderer at *”fra et overordnet synspunkt var der ikke nogen af undersøgelsens hovedkonklusioner, der blev udfordret”* i den workshop der blev afholdt i rapportens afsluttende fase. Denne opfattelse deles ikke af WWF Verdensnaturfonden samt Greenpeace, der under workshoppen og i efterfølgende dialog udtrykte vedholdende kritik af over for konklusion, opdrag og rækkevidde af rapporten.

Fremadrettet:

Undertegnede organisationer mener ikke, at COWIs rapport bør begrave den politiske vision om at markedsføre og mærke et fiskeri, som er mere skånsomt. Det gør vi ud fra de ovenstående kommentarer og ud fra følgende konklusioner fra COWIs rapport:

1. COWI konkluderer at et mærke ikke vil redde kystfiskeriet, og volumen af fisk med tiden vil blive mindre da konsolideringen (afviklingen af kystfiskeriet) i dansk fiskeri sandsynligvis vil fortsætte. Det er ikke det samme som at sige, at der ikke er grobund for et mærke. For rapporten konkluderer samtidig at: *"der kan være god ræson i at markedsføre eller sælge fisk, som er fanget uden trawl (som en bæredygtighedsindikator), og som er landet af små fartøjer frem for store"*.
2. I rapporten fremgår det desuden at: *"Økologi og bæredygtighed er en fortsat trend – og efterspørgslen vil vokse, specielt hvis prisen ikke afviger for meget fra konventionelt producerede produkter. De, som køber disse varer i dag, gør det dog til en merpris"*.
3. Et survey lavet i forbindelse med rapporten viser at 40-70%, er villige til at betale mere for fersk torskefilet, hvis det er bæredygtigt fisket, har bedre kvalitet eller er fisket af små fartøjer. Ved en nedjustering af disse forventninger, gætter COWI på, at 13 – 23 % af danskerne er villige til at betale mere for fisk med særlige 'kvaliteter'. Hvor bæredygtighed vægter højest.
4. Der er en ekstra betalingsvillighed for dansk fisk frem for udenlandsk.
5. Det fremgår at det kommende springssystem SIF ville kunne sikre kæden fra båd til bord så troværdigheden for et evt. mærke kan holdes. Rapporten konkluderer desuden, at det samlet set ikke er større eller uoverkommelige udfordringer i at tilrettelægge en samlet håndtering af fisken, som vil kunne leve op til de mærknings kriterier.

Der er altså et godt potentiale for at lave et kystfisker-mærke, øge afsætningsmulighederne og hermed bidrage til at et fiskeri, der er mere naturskånsomt end det fremherskende, bliver rentabelt. Rapporten kunne meget vel have haft denne konklusion, hvis de rette forudsætninger var blevet lagt. De underskrivende organisationer mener, at det er vigtigt for vores havnatur og kystfiskeriet at få et mærke for naturskånsomt fanget kystfisk, og vil hermed opfordre Folketingets partier til fortsat at arbejde for etablering af mærket.

På vegne af

Danmarks Naturfredningsforening

Landsforeningen Levende hav

WWF, Verdensnaturfonden

Greenpeace

Hanne Lyng Winter, Greenpeace

Njaldsgade 21G, 2 sal

2300 København K

E-mail: hanne.winter@greenpeace.org

Tlf.: 28 10 90 59